

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:

Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
belo tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—. V oglašnem delu stane pe-
tina enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 75.

Sobota, 19. septembra 1931.

Leto VI.

Podunavska federacija?

Merodajen za to mora biti le interes
prizadetih držav in cele Evrope.

Iz Prage poročajo, da se zastop-
niki držav v Ženevi bavijo z mislijo,
da se osnuje podunavska federacija
ali carinska unija podunavskih dr-
žav. Pogajanja v tej smeri se sicer
še ne vrše, vendar pa je stvar v res-
nih pogovorih. Sedež ne bi smel biti
na Dunaju. Inicijativo naj povzame
Čehoslovaška, sedež federacije pa
naj bi se menjaval.

Tako pravi poročilo.

Mi smo že zdavnaj zagovarjali
podunavsko federacijo držav, ki naj
bi obsegala vse države v dunavski
kotlini; tudi vsaj Nemčijo in ves Bal-
kan. S tem bi bila dana podlaga za
evropsko unijo.

Avstrijska justica?

Pri okrožnem sodišču v Leobnu
je predlagal državni pravdnik v ne-
deljo popoldan, ko puč še ni bil za-
trt, da izda ukaz, da se vtakne dr.
Pfrimerja, Rauterja in grofa Lam-
berga v preiskovalni zapor. Senat
okrožnega sodišča v Leobnu je pa
predlog državnega pravdnika odklo-
nil. Državni pravdnik se je proti od-
klonitvi njegovega predloga pritožil
na višje deželno sodišče v Gradcu, ki
je predlogu ugodilo, toda izdalo za-
porno povelje samo za Pfrimerja, ne
pa za Rauterja in Lamberga, ker na
oklicu nista podpisana, sta torej sa-
mo osumljena. Šele drugi dan je iz-
šel odlok, da se zapre tudi ona dva.
Zakaj sodniki niso hoteli vpoštevati
zakona o »revolucionarjih«? Ali so se
bali?

Punt v angleški vojni mornarici

radi nameravanega znižanja plač.

Glasom poročila angleške admi-
ralitete je v atlantski flotili izbruhnil
punt radi nameravanega znižanja
plač. Posadko flotilje, ki sestoji iz
13 velikih bojnih ladij, ki bi morale
imeti velike pomorske vežbe, so in-
ternirali v škotskem pristanišču v
Invergordonu. Ta novica je povzro-
čila v Londonu velikansko senzacijo.
Natančnejša poročila še manjkajo.
Kakor znano, na Angleškem ni vo-
jaške dolžnosti, tamkaj je vojak pla-
čan kot vsak drugi delavec.

Podražitev tobaka. Uprava drž.
monopolov je zvišala cene za tobak
in cigarete kakor sledi: moravski
tobak, ki je doslej veljal 300 Din,
velja odslej 325 Din, zetski 275 Din
(doslej 250 Din), tobak za pipe 100
Din (doslej 80 Din). Cigarete so se
podražile: Morava od 300 na 350 Din,
Zeta od 250 na 300 Din, Sava od 150
na 175 Din. Cigarete v zavitkih po
20 kosov stanejo: Morava 7.50 Din
namesto dosedanjih 6 Din, Zeta 6 Din
namesto dosedanjih 5 Din. Sto ciga-
ret kvalitete Sava bo stalo poslej
17.50 Din (doslej Din 15.—).

**K železniški katastrofi pri Tor-
bagju na Ogrskem** se poroča, da
kljub pospešeni preiskavi pravih
storilcev še niso našli. Peklenski
stroj pa, ki so ga porabili atentatorji,
je bil izdelan v Budimpešti. Policija
dolži že omenjenega Martina Leip-
nika, da je stroj sestavil, ki se je
dalje časa mudil v Budimpešti pri
svojem prijatelju. Leipnik je dobil
samo ekrazit iz inozemstva, vsi dru-
gi deli stroja so madžarskega izvora.
Leipnik je madžarski državljani.

Pozdrav organiziranemu delavstvu iz Dravske banovine in gostom

udeležencem 2. pokrajinskega kongresa Zedinjenih delav-
skih strokovnih zvez Jugoslavije.

V nedeljo, dne 20. t. m., to je jutri,
zborujejo v Ljubljani v dvorani De-
lavske zbornice delegati v svobodnih
strokovnih organizacijah organizira-
nega delavstva iz Dravske banovine
in gosti iz drugih krajev države.

Drugi kongres ali oblastna kon-
ferenca je to po zedinjenju. Prvi kon-
gres dne 4. in 5. februarja 1928 je
veljal zbiranju moči organizaciji. Nič
sem sam, mi vsi smo moč! Ta kon-
gres pa ima težjo nalogo. Dvig in o-
krepitev organizacij, utrditev med-
sebojne solidarnosti je važno vpra-
šanje, še važnejša za to konferenco
je pa enotnost strokovnega gibanja.
In največ bomo prispevali k enotno-
sti, če smo sami enotni, sami ostane-
mo enotni s svojo deželno centralo.
Neokrnjliva dolžnost discipline nam
diktira to smer. To svojo dolžnost in
zavest moramo pa pokazati tudi v
dejanjih, ker ne moremo in ne sme-
mo biti v besedah za enotnost, v de-
janjih pa opustiti staro resnico, geslo
vsega organiziranega delavstva, da
dajeta predvsem disciplina in enot-
nost poleg izobrazbe zdravo življenje
in moč svobodnim strokovnim orga-
nizacijam.

Lepi uspehi Strokovne komisije
v minuli poslovni dobi in dosledna
enotnost nam jamčijo, da bo tudi ta
konferenca ohranila svoj trdni zna-
čaj, podkrepila svoj ugled, ki ga uživa
med organiziranim delavstvom, s

sklepi, ki odgovarjajo potrebam ce-
lotnega delavskega strokovnega gi-
banja v državi.

Inicijativa, ki jo je dala Strokov-
na komisija v Ljubljani glede enotno-
sti svobodnih delavskih strokovnih
organizacij, pa konferenci še prav
posebno nalaga dolžnost, da ohrani
vso svojo resnost in varuje svoj u-
gled pri mednarodno organiziranemu
delavstvu strokovne internacionale.
To stori takrat, če spoštuje svojo or-
ganizacijsko obliko in jo s svojimi
smernicami, sklepi in dejanji podkrepi.
Smernice smo navedli zgoraj,
enotnost je pa baza, ki končno zmaga,
ker se vzorni organizacijski di-
sciplini ne more nihče upirati.

Konference in kongresi ne dikti-
rajo; izbirajo pa načela, ki družijo
zavedno delavstvo.

Naša najiskrenejša želja je, da
konferenca absolutno upošteva te
svoje smernice, kakor jih je spošto-
vala doslej, da bomo tudi vbodoče
zrli s ponosom na lepi razvoj svobod-
nih delavskih strokovnih organizacij.

Ta iskrena želja naša in nedvom-
no vseh naših čitateljev naj Vam bo,
cenjeni sodrugi in sodružice, v po-
zdrav Vašega kongresa in dobrobit
težko preizkušenega, v svobodnih
strokovnih organizacijah organizira-
nega delavstva!

Nič sem sam, to je neovrgljiva
resnica!

Razmotrivanja o avstrijskem puču.

Krivec je vlada.

Avstrijska fašista aristokratski
oficir knez Starhemberg in dr. Pfrim-
er pa tudi drugi so že par let gro-
zili s pohodom na Dunaj. Javnosti in
vladi to ni bilo neznano. V zadnjem
času pa so avstrijski heimwehrovci
imeli ponovno vaje svojih čet v raz-
nih krajih države. Tako na Gor. Šta-
jerskem, v Gor. Avstriji in na Tirol-
skem. Znano je bilo tudi, da gibanje
podpira avstrijska velika industrija,
zlasti Alpska montanska družba.
Čitali pa smo tudi, da je poreska
težka industrija pošiljala večje zne-
ske v podporo avstrijskega fašizma.

Avstrijska socialna demokracija
je že ob pogajanjih za izpremembo
ustave in društvenega zakona ener-
gično zahtevala, da vlada heimweh-
rovce razoroži. Toda vlada je hotela
razorožiti socialno-demokratski re-
publikanski »Schutzbund«, ne pa
heimwehrovcev. Socialni demokrati
so takrat rekli: S silo nas ne boste
razorožili, če pa razorožite heim-
wehrovce, razorožimo mi sami, ker
bo s tem razorožen najhujši sovraž-
nik republike, v katerem so združeni
avstrijski aristokrati, bivši generali
in oficirji ter monarhisti. Vlada je
razorožitev opustila, ker se ni hotela
zameriti »visokim gospodom«, mar-
več je mirno dopuščala, da so zbirali
denar, se oborožili, imeli orožne vaje
in organizirali revolucijo proti repu-
blici, češ, drugače si tega ne mo-
remo misliti, saj ima heimwehrovsko
gibanje sposobne ljudi, ki bodo prišli
na ta ali oni način do oblasti ter po-
magali zadaviti socialistično gibanje.
Računali so krščanski socialci in vla-
da s tem, da vstopijo ti »veliki go-
spodje« v vlado in so se v ta namen
minuli mesec pogajali z njimi. V tem
trenutku pa je zopet socialna demo-
kracija rekla svoj veto in krščanski
socialci ter vlada so se zbalili posledic,
ki bi jih bila izvajala najmočnej-

ša socialno-demokratska stranka v
avstrijskem parlamentu in zunaj par-
lamenta.

Ta neprijetni dogodek je spravil
nesposobnega dr. Pfrimerja, ki se
po pobegu iz Avstrije nahaja v Ma-
riboru, iz ravnotežja, da je hotel iz-
vesti svoj eksperiment prekmalu in
zato v dvanajstih urah temeljito po-
gorel, dasi je bila njegova akcija za-
snovana precej široko.

Avstrijske fašiste so protežirali
najbolj krščanski socialci in pa Ve-
lenemci, ker so mislili, da dobe ob
volitvah njih pomoč. S pučem pa so
fašisti izgubili zaenkrat ugled vsaj
pri krščanskih socialcih in vlada je
že odredila njih razorožitev.

Dogodek je smešen, ker je tako
nespretno začel; obenem je pa tudi
neprijeten za avstrijsko gospodar-
stvo. Avstrija išče posojilo. V ino-
zemstvu pa je poizkušani puč vzbudil
nezaupanje.

Največje simpatije za heimweh-
rovce je imel prelat dr. Seipel, ki je
kot kancler tudi odklanjal razoroži-
tev teh »patriotov«.

Naivni heimwehrovci so bili v
stvar prav resno zaljubljeni in so
upali, da si osvoje državno oblast.
Pred Dunajem so imeli pripravljenih
22 strojnih pušk in moštvo, ki pa ni
imelo časa stopiti v akcijo.

Nekateri listi trdijo, da so ti upori
imeli samo namen, provocirati ne-
mire in omogočiti pristop do oblasti
velekapitalistom. To v bistu ne bo
resnica. Pač pa so se heimwehrovci
hoteli polastiti oblasti in se nasloniti
na velekapital.

Njih nerodnost in nesposobnost
pa jih je zadavila za vedno, čeprav
še vedno groze.

Volilcev je v Ljubljani 15.980;
volišč bo 26. — V Zagrebu je 52.283
volilcev.

Mednarodni sestanek mlajših strokovničar- jev.

Potreba internacionalnega sodelova-
nja mladine.

(IGB.) Mednarodna zveza stro-
kovnih organizacij je priredila drugi
mednarodni sestanek mlajših stro-
kovničarjev od 22. do 29. avgusta v
Oksfordu na Angleškem. Udeleženci
so prišli iz šestih držav (Belgije,
Nemčije, Danske, Anglije, Francije
in Švedske), ki so jih poslale njih de-
želne centrale. Med 31 udeleženci
sta bili tudi dve ženi.

Sestanek je imel tri naloge: oseb-
ni stik zastopnikov mlajše generacije
strokovničarjev, proučevanje strokov-
nega gibanja, v kateri se je sestanek
vršil ter končno poglobitev umeva-
nja za mednarodna vprašanja. Ker
so skoro vsi udeleženci razumeli
angleščino ter bili enake starosti, se
je sestanek izvršil kar najbolj pri-
jateljsko, bila so pa tudi na letošnjem
programu najnujnejša vprašanja med-
narodnega strokovnega gibanja, tako
da so se udeleženci z zanimanjem
bavili z dotičnimi problemi.

O mednarodni strokovni zvezi in
nje nalogah je govoril voditelj sestanka
s. Stolz (podtajnik mednarodne
strokovne zveze). Zgodovinski pre-
gled britskih strokovnih organizacij
je podal predsednik strokovne inter-
nacionale in glavni tajnik angleške
strokovne zveze V. M. Citrine. H. V.
Tewsin je obrazložil sedanje stanje
angleških strokovnih organizacij ter
predložil udeležencem poseben zna-
čaj gibanja britskih strokovnih or-
ganizacij. O resolucijah skupne ko-
misije strokovne in socialistične in-
ternacionale glede boja proti nezapo-
slenosti kot sredstvu za odpravo go-
spodarske krize in nezaposlenosti je
poročal W. Milne-Bailey kot stro-
kovnjak strokovne zveze za ta vpra-
šanja. Objasnjeval je razne faze go-
spodarske krize. V drugem predava-
nju pa je pojasnjeval vzroke, zakaj na-
rašča zanimanje za mednarodna vpra-
šanja. Kljub jako težkemu položaju v
Veliki Britaniji so se referenti vabilu
odzvali, za kar so jim bili udeleženci
hvaležni. K vsem referatom so se
razvile živahne debate, ki so se raz-
vile pri generalni debati in referatih
o stanju vzgoje mladinskih strokov-
ničarjev ter mladinskem varstvu, ki
jih je uvedel s. Stolz v nekako med-
narodno konferenco, na kateri je bi-
lo podano za vsako deželo temeljito
poročilo.

Ob tej priliki so udeleženci obi-
skali Oksford in njega Kollegje, oko-
lico Oksforda in Straford ob Aronu.
Po mali odhodnici pri V. M. Citrinu,
pri kateri je Citrine pojasnil položaj
v Veliki Britaniji in stališče britske
strokovne zveze, so si udeleženci o-
gledali sedež strokovne zveze, de-
lavske stranke, zveze transportnih
delavcev in neizkušenih delavcev in
lista »Daily Herald«. Referenti in u-
deleženci so se potrudili, da so krat-
ko odmerjeni čas kar najbolje izko-
ristili, da bi služili delavskim intere-
som. Udeleženec tečaja potrjuje ta
utisk v berlinskem »Vorwärts«-u,
kjer pravi:

»Priznati se mora, da je ta tečaj
po svojem namenu in uspehu tako
izredno dobro potekel, da je bil za
vse udeležence največjega pome-
na... Točna priprava tečaja je ne-
dvomno mnogo pripomogla k temu,
da je tako ugodno potekel. Način,
kako mednarodna strokovna zveza
te tečaje (prvi je bil lani v Bernauu)
organizira, je velikega pomena, da
se tukaj, kakor je pri takih tečajih
navada, ne teoretizira. Zamenjava
misli se vrši le na podlagi sedanjih

praktičnih mednarodnih strokovnih in gospodarskih vprašanj.

Drugi mednarodni sestanek mlajših strokovničarjev je bil nadaljevanje in izpolnitev lani v Bernu v Nemčiji pričete dela. V Oksfordu razvita agitacija kaže, da se bo tak sestanek najbrže vršil v Belgiji ter bo nadaljeval to delo v enakem duhu.

Važno za železničarje!

Sporočilo U. S. Ž. J.

Vsemu članstvu sporočamo, da se bo mudil v dneh od 25. do 28. septembra v Jugoslaviji tajnik naše transportne internacionale s. Nathans ter bo savez sklical v Ljubljano in Maribor širšo

zaupniško konferenco.

V Ljubljani se bo vršila konferenca v dvorani Delavske zbornice v petek, dne 25. septembra ob pol 8. uri zvečer, nakar že danes opozarjamo vse sodruge iz Ljubljane in okolice.

V Mariboru pa se bo vršila konferenca v ponedeljek, dne 28. septembra zvečer. Kraj in čas določijo mariborske podružnice ter bomo vsem podružnicam kraj in čas pravočasno sporočili.

Apeliramo že danes na vse službe proste zaupnike, funkcionarje podružnic, da se bodo teh konferenc točno in polnoštevilno udeležili.

Pogreb žrtev v Kapfenbergu. V Kapfenbergu sta bili dve smrtni žrtvi fašističnih strel, in sicer Konrad Kainz in Franc Geissler. Pogreb se je vršil v sredo. K pogrebu so prišli sodruzi dunajski župan Seitz, predsednik parlamenta dr. Renner in poslanec dr. Deutsch. Pogrebne sprevo da se je udeležil v velikem številu socialnodemokratski republikanski Schutzbund iz vseh okoliških krajev. Žrtvi sta bili v delavskem domu na mrtvaškem odru; sprevoz se je ustavil pred mestno hišo, kjer sta se z govori poslovila od pokojnikov župan Seitz in predsednik dr. Renner. Schutzbund se je v vsakem kraju še posebej poslovljal od pokojnikov, na kar sta bili trupli prepeljani na Dunaj, kjer sta bili izpostavljeni pred upepelitvijo še v zveznem društvenem domu.

Že zopet citirajo »Arbeiter Zeitung«-o. Jugoslovanski javnosti puč avstrijskih Heimwehrov seveda v nikakem oziru ne more biti všeč. Zato se jugoslovanski časopisi obširno pečajo s tem pučem. Značilno je, da tudi v teh poročilih jugoslovanski listi zopet dnevno omenjajo poročila glasila avstrijskih socialdemokratov na Dunaju, dnevnika »Arbeiter Zeitung«, za katerim stoje predvsem oni, ki so puč onemogočili. In tako vidimo, da se naši časopisi ob vsakem važnejšem dogodku sklicujejo na mnenje »Arbeiter Zeitung«, ki običajno konvenira tudi naši zunanji politiki.

Sijajno obiskan shod mariborskega delavstva.

Gospodarske in socialne zahteve strokovno organiziranega delavstva.

Maribor, dne 17. sept.

Nocoj se je vršil v nabito polni kazinski dvorani strokovni shod mariborskega delavstva, na katerem je referiral s. Petejan o gospodarskem in socialnem položaju delavcev in nameščencev. Navzoči so z največjo pazljivostjo sledili izvajanjem govornika in burno pritrdjevali njegovim izjavam.

Sodr. Petejan je v enournem govoru orisal vzroke in posledice svetovne gospodarske krize, v katero je zabredlo kapitalistično gospodarstvo. Skladišča so polna, brezposelnost raste, konzuma moč pada. Najobčutnejše prizadeto v sled krize je delavstvo. Kapitalisti priporočajo znižanje cen, na drugi strani pa uničujejo prideleke, jih zažigajo, mečejo v morje, samo da bi preprečili nadaljnje padanje cen. Bančni kapital postaja vladar sveta, državam diktira svojo voljo, sanacijo gospodarstva pa hoče doseči edino na račun delavstva. Proti delavcem organizira fašistične tolpe, ki naj bi zlomile delavske organizacije in sleherni odpor.

Tudi pri nas je kriza v polnem razvoju. Najbolj prizadeta od krize sta konzument, delavec in nameščenec ter kmet kot producent. Breda širokih ljudskih mas se veča, konzum pada, v krizo prihaja industrija, obrati omejujejo delo, brezposelnost narašča. Po receptu drugih držav skušajo tudi naši kapitalisti reševati krizo z zniževanjem plač in s prisilnim krajšanjem delovnega časa. Na nedavno obdržanem kongresu gospodarskih zbornic v Beogradu je bilo podano poročilo, da so se delavske plače v zadnjem letu znižale za celih 15 do 20%. Če to priznava podjetniki sami, potem je gotovo, da to znižanje plač dosega povprečno tudi 30%.

Ali medtem ko kmet prodaja svoje prideleke v izgubo, raste dražinja. Drag je kruh, neznosno in neopravičeno drago pa je meso. Kar pa slabo plačanemu delavcu še ostane od zaslužka, gre za stanovanje, za najemnin, glede katere ni nobenih omejitev, tako da smejo hišni posestniki zahtevati poljubne cene za stanovanja. Povprečna delavska plača znaša Din 24.— dnevno. Številna družina, ki rabi dnevno par kilogramov kruha, izda več kot četrtino breme plače samo za kruh. Delavstvo zahteva maksimiranje cen vsem življenjskim potrebščinam, vključno stanovanjem, zahteva pa tudi, da se napravi konec samovoljnemu zniževanju plač, ki so padle daleč pod eksistenčni minimum. S prisilnim skrajšanjem delovnega časa in zniževanjem plač ne bo mogoče rešiti krize, ta bo nasprotno rasla, dokler ne bo gospodarstvo popolnoma uničeno. Kakor je nesmiseln boj podjetnikov proti delavskim plačam, prav tako nesmiselna je njihova akcija, ki gre za poslabšanje socialnega zavarovanja, proti zavarovanju za starost in onemoglost in zavarovanju za brezposelnost.

Delavstvu so naložena težka bremena, ki jih v sedanji krizi ne more nositi, za to pa zahteva pravično razdelitev vseh bremen in zakonito socialno varstvo, zlasti glede striktnega izvajanja določil o 8-urnem delavniku. Geslo delavstva je, dela in kruha vsem. Delavstvo pa se zaveda tudi dejstva, da posameznik ne more doseči ničesar, vsi združeni v organizaciji pa vse. S pozivom na navzoče delavstvo, da izvede akcijo za organiziranje vseh trpinov po tovarnah in pisarnah v močni razredni strokovni in kulturni organizaciji, je zaključil govornik svoja izvajanja in je ob koncu predlagal naslednjo resolucijo:

Po zaslišanju referata o socialnem položaju delavcev in nameščencev na strokovnem shodu dne 17. 9. 1931 zbrano delavstvo sklene naročiti medstrokovnemu odboru v Mariboru, da sam in potem medstrokovnega odbora in Delavske zbornice v Ljubljani napravi potrebne korake za zaščito delavskih interesov, predvsem:

1. da skuša onemogočiti vsako podaljšanje delovnega časa preko 8 ur na dan;
2. da skuša izposlovati delavcem v železniški delavnici zopetno uvedbo normalnega delovnega časa;
3. da se bori proti vsakemu znižanju plač;
4. da intervenira pri mestni občini in banovini, da izvršita čim več javnih del in da se pri teh delih povsod zaposli najprej domače delavstvo;
5. da se črta ali pa vsaj zniža plačevanje kuluka za vse brezposelne in revne delavce;
6. da se maksimirajo cene vsem življenjskim potrebščinam, zlasti pa kruhu, mesu in stanovanjem;
7. da se zvišajo obstoječe podpore brezposlenim od 10 na 15—20 Din na dan;
8. da se čimprej uvede zavarovanje za starost;
9. da se v vseh javnih socialnih ustanovah zopet uvede popolna samouprava v smislu veljavnih zakonov;
10. da se zopet vzpostavi Inspekcija dela v Mariboru.

Sodr. Dvoršak je kot predsednik zborovanja dal resolucijo na glasovanje, ki je bila soglasno in ob burnem odobravanju vseh navzočih sprejeta. Mariborsko delavstvo je s tem shodom dokazalo, da je budno na straži in da bo v vsakem položaju znalo braniti svoje pravice.

Miklas je prevzel kandidaturu za predsednika avstrijske republike. Miklas je sedanji predsednik in krščanski socialc. Socialni demokrati bodo kandidirali, kakor smo že poročali, s. dr. K. Rennerja.

Naučite se pravilno kopati na zraku in solncu!

To se pravi, čvrsto nadrgnite svoje telo pred solnčenjem, ko je suho, z

NIVEA-CREME
NIVEA-ULJE olje za kožo in masažo.

Oboje vsebuje, edino svoje vrste, evcerit, snov za nego kože; oboje zmanjšuje nevarnost solnčarice; oboje potemni polt tudi pri oblačnem nebu. NIVEA-CREME Vas ohladi pri vročini. NIVEA-OLJE Vas obvaruje pri neugodnem vremenu pred mrazom in s tem tudi pred prehladom.

NIVEA-CREME: 5 do 22 D.
NIVEA-OLJE: 25 in 35 Din.

Proizvaja Jugosl. P. Belersdorf & Co., d. z o. z., Maribor, Gregorčičeva 24.

Doma in po svetu.

Krušna »revolucija«. Peki nimajo kruha, ozir. ga imajo, toda premalo in konzument, ki prav zgoraj ne vstane, ostane lahko brez njega ali pa se mora zadovoljiti z žemljicami ali kifeljčki. Krušno vprašanje torej ni rešeno, kajti cene imamo sedaj kolikor toliko znosljive, ki pa z ozirom na cene žita na svetovnem trgu niso tako strašno nizke, kot to na prvi pogled izgleda. Vlada je krušne cene fiksirala, da je določila ceno kruhu obligatno za vso državo, kakršna je bila v krajih v Dunavski banovini. Popolnoma pravilno je, ako se končno enkrat odpravijo tiste strašne razlike v cenah kruha, ki niso bile prav v ničemer opravičene, saj so iste znašale kar po 80 do 100 odstotkov. Vsi izgovori naših pekov so ničevi, kot n. pr.: Tam doli so drugačne razmere; kruh tam doli ni tako bel kot pri nas, pekarne niso tako dobro urejene kot so naše, plače so pri nas višje kot tam doli; potem so tukaj višji davki in ne vem kaj še vse. Eno niti drugo ne drži. Pisec se je imel priliko prepričati, da kakovost kruha n. pr. v Beogradu ne zastaja za našim, temveč da je beli kruh res bel in da je polbeli še vedno zelo bel. Delavci na jugu, zlasti v Beogradu, niso slabše plačani kot so naši, ampak prej boljše. Kar pa se higijene tiče, pa je za kritiko mnogokrat dovolj vzroka tu kot tam. Edino kar drži je tovarnina, ki se suče izmed 10 do 40 par pri kg moka. To razliko bo pač rad vsak konzument upošteval. Toda peki to tovarnino radi vedno natezajo in lajku mnogokrat pripovedujejo o cellem dinarju in še več. Zato bi bilo čisto prav in v redu, da bi vsak obrtnik ali trgovec postavljeno v njegov kraj. Mogoče je, da se torej trenutno pekomo s to najnovejšo ceno godi krivica. To se mora popraviti. Za to je vsakdo. Sicer pa se vidi, kolika obramba se producentu nudi, ako se jim le malo na prste stopi. Vsi dnevniki so takoj odprli svoje predalce, da branijo svoje ljubljence, tudi taki ki za konzumenta nimajo nikoli besede. Pravilo bi moralo veljati tudi po vojni isto, kot je veljalo pred vojno, da se namreč kruh prodaja po isti ceni kot moka in nič dražje. Kajti ako je pek lahko pred vojno svoje režije kril iz razlike med moko in kruhom, ki znaša okrog 39 kg in ne 28, kot je te dni neki list pisal, potem mora tudi danes izhajati. Priznati pa se mora, da je položaj majhnega obrtnika mnogo težji, kot pa velikega. Toda kaj pa more zato konzument? Najbolje bi bila koncentracija na vseh poljih. B.

Štávka v tovarni pohištva v Karlovcu. Delavska zbornica nas obvešča, da je izbruhnil štrajk v tovarni pohištva v Karlovcu. Vzrok štrajka je, ker je tvornica odredila tak

Anton Čehov:

Kirurgija.

V občinski bolnišnici. Ker je bil odšel pravi zdravnik v bližnje mesto na lastno poroko, ga nadomestuje padar Kurijatin, debeluh kakšnih štiridesetih let, s široko jopo iz težke sive svile in obledelimi hlačami. Na obrazu mu bereš, da se z zadovoljstvom zaveda svoje važne funkcije. Cigara, ki jo drži med kazalcem in sredincem, zasmrja sobo.

Vstopi cerkovnik Vonmiglasov, dolg in zastaven možakar v dolgem temnem plašču, ki si ga je stisnil okrog trebuha z usnjenim pasom; desno oko mu je napol zaprto in bolno od kroničnega katarja, na nosu mu sedi bradavica, ki bi jo od daleč zamenjal za muho. Vstopi v zadreg, se ogleduje naokrog, išče in ker ne najde svete podobe, se pokriža pred veliko steklenico kisline; nato potegne iz žepa rdeč platnen robec, vzame iz njega blagoslovljen

kruhek, se prikloni in ga položi na mizico pred padarja.

»Dober dan,« se zazdeha temu. »Kaj hočete?«

»Dober dan, Sergij Kozmič, iščem vas...« Davi sem se bil pravkar spraval s svojo staro na čaj... pa še nisem pil, častna beseda... niti kapljice vina nisem spil. Komaj sem pristavil skodelico k ustnicam, začutim bolečino... bolečino, vam rečem, da je ni bilo prestati... in ne samo v zobu, ampak v vsem delu čeljusti. Boli me, vse zama, boli me! Začutim nekaj v ušesu, oprostite kakor če bi imel v njem iglo ali žebelj... prav tako... bode me, bode... Potrpljenje! Vse v pokoro za moje grehe, Sergij Kozmič! Tudi davi po maši mi je vrag očital... »Postal si malopridnež, to si postal! Poješ v zboru, da ni razumeti tvojih besed ne bele ne črne!« »Nu to si mislim tudi jaz! Kako pa boš pel, vprašam, če si v ustih otekel kakor kumara, oprostite, in nisi zatisnil očesa vso noč?«

»Razumel sem... Sedite... Odprite usta...«

Vonmiglasov se pokori. Kurijatin namrši čelo, pregleduje usta in med zobmi, ki so vsi rumeni od čaja in tobaka, odkrije enega z veliko luknjo.

»Diakon mi je svetoval na lice obliž iz žganja in hrena, ki mi ni pomagal nič... Glicerija Anisimovna, Bog ji daj dobro, mi je posodila blagoslovljeno nit s Svete gore, da si jo ovežem okoli desnega zapestja, in mi je svetovala, naj si izpiram usta z mlačnim mlekom... Nit sem privezal okoli zapestja; a kar se tiče mlačnega mleka, vam priznavam odkrito, sem se zbal kazni božje... Saj smo v postu.«

»Neumni predsodki...« Kratek odmor. »Treba ga izdreti.«

»Nihče ne ve bolje od vas, Sergij Kozmič... Niste zaman študirali... Vi odločate, kdaj je treba izdreti in kdaj se da izlečiti z vašimi leki... Vi ste naš dobrotnik. Bog vam ohrani zdravje... Prosimo ga noč in dan

za vsa... in ga bomo vedno prosili... do smrti...«

»Nu, nu! Neumnosti!« ugovarja padar skromno, ko se približuje neki omari in stika po njej za kirurškim orodjem. »Ba... kirurgija... otročja igra! Malo izkušnje in mirno roko... Baš te dni me je obiskal posestnik Aleksander Ivanovič Sgipic-ki, če ga poznate... tudi njega je bolel zob... To vam je vljuden gospod, ki vprašuje za svoje in hoče vedeti vse... Prijel me je za roko in me poklical po imenu in priimku... Bil je sedem let v Petrogradu in je preizkusil vse tiste profesorje... Pa sva se pomenila o marsičem... Za božjo voljo me je rotil, odpravite mi to muko, dragi Sergij Kozmič... Pa zakaj ne? Gotovo zoba ne izdereš vedno, moraš se nato razumeti... Zobje so različni in različni so načini, da jih izdereš. Tega s temi kleščami, onega z onimi, kakor je.«

In padar je izbral z mize klešče, jih malce vprašujoče ogleduje, potem zmaja z glavo, jih odloži in si izbere druge. (Nadaljevanje prihod.)

akordni sistem, po katerem naj bi delavci zaslužili ne več kakor Din 3.50 na uro.

Nezaposleni delavci, ki potujejo, da dobe delo, bodo od 1. oktobra dalje dobivali potrebne izkaze pri borzah dela in njih podružnicah, kjer pa teh ni, pri občinski oblasti, za polovično vožnjo za železnico in parobrode v tretjem razredu. Občine smejo dajati potrdila le do bližnje borze dela, razen, če se nahaja delo bližje kakor borza dela. V dokaz identitete morajo imeti delavci delavsko legitimacijo s svojo sliko.

Peki v Zagrebu tudi štrajkajo, zaradi tega je tržno nadzorstvo naznanilo banovinski upravi vse one peke, ki niso napekli dovolj kruha ter ga pripravili v mestno tržnico. Tržno nadzorstvo pravi, da je to prvi korak proti onim, ki bi se ne hoteli ravnati po zakonito določenih krušnih cenah. Zagrebški peki so pekli še samo pecivo, ki nima maksimiranih cen. Belega in črnega kruha sploh niso pekli.

Moratorij za vojne dolgove, ki je znašal eno leto, se najbrže podaljša. Zedinjene države priporočajo, da se moratorij takoj podaljša za tri do pet let, ker kratek moratorij ne more imeti zaželenega uspeha. Za podaljšanje moratorija bo nastala nova politična borba.

Število poslancev v bodočem Reichstaгу. Enako kot za pruski deželni zbor se namerava znižati število poslancev tudi za Reichstag, in sicer tako, da bo v prihodnje odpadel po en poslanec na vsakih 70.000 oddanih glasov, namesto kot dosedaj na 60.000.

Lujo Brentano je umrl. — Lujo Brentano je bil znamenit nemški narodni ekonom, ki je s svojo zgodovino o angleških strokovnih organizacijah vzbudil v Nemčiji interes za delavske strokovne organizacije in socialno politiko. To svojo zgodovino je Brentano izdal leta 1871. Deloval je na raznih vseučiliščih, tako na pr. v Breslavi, Strassburgu, na Dunaju, v Lipskem in od leta 1891 do 1917 v Monakovem. Znanstveni svet ga je smatral za svetovno gospodarsko avtoriteto. V Nemčiji je ustanovil društvo za socialno politiko ter spisal mnogo razprav in knjig. Ravno sedaj izdaja štiri velike zvezke, obsega joči zgodovino angleškega gospodarstva. Brentano je bil pristaš svobodne konkurence. Umrl je v 87. letu življenja.

Letalo je ponesrečilo. Prometno letalo med Parizom in Carigradom je dne 16. t. m. ponesrečilo v Rumuniji med Oršovo in Turn-Severinom. Pilot, radiotelegrafist in štirje potniki so dobesedno zgoreli. Letalo je zašlo v veliko nevihto in je strmo glavilo na tla. Goreti je pričelo preden je priletelo do tal.

Angleški zakon o štednji je bil dne 15. t. m. v spodnji zbornici sprejet. Za predlog je glasovalo 310, proti predlogu pa 253 poslancev.

Kakšna naj bo španska republika? Ustavni odbor, ki razpravlja o projektu nove španske ustave, je sklenil, da se glasi člen prvi tako-le: Španija je liberalno-demokratska delavska republika. Vsa moč izhaja iz ljudstva.

Japonska mobilizira proti Kitajski. Pred Mukdenom sta mobilizirani dve japonski diviziji. Zaradi znanih pobojev na Koreji in v Mandžuriji je napetost vedno večja.

Ameriška petletka v razoroževanju. V ameriških vladnih krogih se bavijo z načrtom, po katerem bi se naj vršilo razoroževanje. Razorožila bi se naj vsaka država v prihodnjih petih letih, vsako leto za pet odstotkov, tako da bi po petih letih dosegla razorožitev 25% sedanjega stanja. Za slučaj, da bi države na ta predlog pristale, bi bila Amerika pripravljena svojim dolžnicam nekoliko popustiti na vojnih dolgovih.

Poverjenik, ali si že nabral polni blok članov Cankarjeve družbe?

Ljubljana.

Kontrolo nad mesarji uvajajo v Ljubljani. Mestno tržno nadzorstvo objavlja ta razglas: »Po dolgotrajnih posvetovanjih z mesarji, se je sporazumno določila cena govejemu mesu, počenši s pondeljkom 21. t. m. takole: I. prednji del 13 Din, zadnji 15 Din (doslej 14—16 Din); II. prednji del 11 Din, zadnji 13 Din (prej 12—14 Din); III. prednji del 8 Din, zadnji 10 Din. Dnevno ogleda v jutranjih urah mestni uradni veterinar meso. V primerih, v katerih kvaliteta mesa ne odgovarja po razredih določenih cen, ima veterinar dolžnost mesarju na licu mesta določiti mesu nižjo, kvaliteto odgovarjajočo ceno. Istotako more veterinar določiti nižjo ceno mesu v primeru, če kvaliteta mesa odgovarja predpisani ceni, a se uradno ugotovi, da je mesar kupil živino po tako nizki ceni, da prodajna cena presega zakonito določeni dobiček. — Oni mesarji, ki bi se tem odredbam ne pokoravali, bodo ova-deni sodišču. — Zatiranje oderuštva z živili je gotovo važna zadeva. Toda kakor hitro se pojavi pritisk od oblasti, se prične v dotičnih krogih neke vrste sabotaža ali štrajk. Te dni je trg precej prazen in naval kupovalcev blaga je tako velik, da se blago lahko prodaja po višjih cenah. Peki so z ozirom na določitev cen pričeli z nekakšno stavko in se branijo peči kruh, češ, da delajo v izgubo. — Ali ni to narobe svet; industrija, obrtniki in kmeti — štrajkajo, delavec pa ne more, čeprav zasluži po 500 do 800 Din na mesec.

Naval v ljubljansko bolnico. Do dne 15. t. m. je sprejela letos ljubljanska bolnica 14.000 bolnikov. Lani je bilo v tej dobi sprejetih v bolnico samo 13.550 bolnikov. Sedaj je v bolnici okoli 700 bolnikov. To je mnogo!

Ljubljanski tramvaj bo vozil kmalu tudi v Št. Vid nad Ljubljano. Pogajanja so zaključena in če bo ugodno vreme, bo proga do Št. Vida že letos, najkasneje do konca novembra, predana prometu.

Maribor.

Mestna hranilnica darovala 4 milijone dinarjev za novo šolo v Magdalenskem predmestju. Naš list je že opetovano poročal o potrebi nove šole na desnem bregu Drave. Dosedanji šolski prostori so mnogo premajhni, da bi lahko sprejeli ogromno število učencev v Magdalenskem predmestju, vsled česar so bili vsi razredi naravnost natrpano polni, mnogo otrok pa je moralo preko mosta v šolo. Da je vsled tega zelo trpel tudi pouk, je razumljivo. Sedaj se bo končno temu perečemu vprašanju odpravljeno, ker je mestna hranilnica mariborska ob priliki 70letnice svojega obstoja dala na razpolago mestni občini 4 milijone dinarjev brezobrestnega posojila za stavbo nove šole na desnem bregu. Mestna hranilnica bo od te vsote vsako leto odpisala gotovo kvoto za amortizacijo, tako da bo po preteku 15 let prešla novo zgrajena šola popolnoma v last mestne občine. S tem je gradnja šole zasigurana. Kakor izvemo, se bo poslopje zgradilo ob Frankopanovi cesti, kjer se odcepi Magdalenska ulica. Želeti bi bilo, da sedaj krajevni šolski svet pojasni javnosti kako namerava porazdeliti šolske objekte, če bo nova šola služila kot deška ali deklška šola?

Kaj pa mesarji? Medtem ko se je pekarnam z novo naredbo ministrstva končno onemogočilo zviševanje cen kruha, prodajajo mesarji meso še vedno po tako visokih cenah, ki nikakor ne odgovarjajo cenam klavne živine. Vsled pomanjkanja gnojnih sredstev so kmetje primorani prodajati živino za vsako ceno, kar pride zlasti do izraza v onih vaseh, ki so nekoliko bolj oddaljene od mesta, kjer plačujejo mesarji za kilogram klavne živine reci in piši 1 dinar. Vse to pa ne koristi mnogo konzumentom. Po znanem procesu proti mariborskim mesarjem so se tržne cene mesa v Mariboru sicer nekoliko znižale, kar pa je seveda le malenkost, če pomislimo, da bi lahko bile cene mesa za polovico nižje kot so sedaj in bi pri tem mesarji še vedno ogromno zaslužili. V času hude gospodarske krize, ko se delavstvo reducira, znižuje delovni čas in sorazmerno s tem že itak nizke mezdre, gotovo ni na mestu, da smejo mesarji poljubno določati cene mesa ter si kopičiti ogromne dobičke. Kmet prodaja živino skoro zastoj in vendar niti sedaj ni omogočeno širšim plastem delovnega ljudstva, da bi postalo meso njihova prehrana. Vsled obilnega dobička, ki ga pobašajo v svoj žep mesarji, si delavec ne more niti ob praznikih privoščiti kosček mesa za priboljšek. Čas je, da se tudi v tem oziru napravi red in da se končno že vendar enkrat maksimirajo cene mesa.

Novi volilni imeniki. Mestni konskripcijski urad je te dni izgotovil nove volilne imenike, ki izkazujejo, da ima Maribor 9224 volilcev. Po izkazu zadnjih volitev, ki so se vršile leta 1927, je sedaj 1200 volilcev

Seja mariborskega občinskega sveta.

Izredna seja dne 17. septembra 1931

Poročilo župana: Gradila se bo nova carinarnica. Pri zadnji seji smo sklenili, da gradimo na Franzovem stavbnem prostoru novo carinarnico, ob Tomšičevem drevoredu pa stanovanjsko hišo za carino. Finančno ministrstvo je dalo kredit, kar pa še manjka, se bo vzelo 25 letno posojilo pri Hipotekarni banki, in sicer za 12 milijonov. Dela carinske pošte za 5.5 milijonov Din se bodo začela najbrže to jesen. — Letos in prihodnje leto se bo skupno porabilo okrog 28 milijonov Din, s čimer se bo zelo odpomoglo brezposelnosti.

Odobri se cenitev stavbnih parcel, najetje posojila pri drž. hipotekarni banki. S tem posojilom ne bo mestna občina nič obremenjena.

Dovoli se, da se vknjiži Hipotekarna banka na te stavbe, ker se bodo zidale na ime mestne občine Maribor. Za ostalo se bo porabilo 3.5 milijonov Din.

Kupila se bo hiša Kovača ob Einspielerjevi ulici. Kaldrminski fond je znašal doslej letno okrog 1 milijon Din.

Nova šola na desnem bregu Drave v Magdalenskem predmestju se bo sedaj zidala s kreditom Mestne hranilnice, ki je dala na razpolago 4 milijone Din. Amortizacijo in obresti bo sama v 15 letih odpisala.

Sklene se, da se sestavi odbor strokovnjakov, šolnikov in občinskih svetnikov, ki se bo posvetoval glede prostora in načina izvedbe.

Naša prošnja na ministrstvo za povišanje najemnine za drž. realko je toliko rešena, da bo banovina predlagala okrog 200.000 Din. Šolski proračun za l. 1932 znaša 1.422.000 Din, toda izdatki bodo nekoliko manjši radi stanarin. — Proračun se odobri.

Odda se parcela na Joštovem posestvu poštnemu upokojencu Bladnjaku. Istotako se odda parcela g. Šturmu in obenem se mu prizna 60% garancija.

Deln. pivovarna želi prodati kompleks ob Majstrovih in Ciril Metodovi ulici. G. Senekovič se izjavlja proti event. nakupu, ker bi s tem uničili samo domačo industrijo. Ta predlog, ozir. ponudba se bo še proučevala in zato se na predlog s. Ošlaka odloži.

Mestni avtobuspromet: Celjska sekcija srezkega načelstva zahteva za ceste 99.000 Din. Vsled pogajanj smo se zedinili na 45.000 Din.

Za delo volilnih imenikov se odobri 20.000 Din kot nadurnino.

Izvolijo se v reklamacijsko komisijo za volitve: Gg. župan, Grčar, Ošlak, Petijan, Fava.

Nato je sledila tajna seja.

več, to pa deloma vsled tega, ker po novem zakonu o volilnih imenikih volijo državni uradniki, ki sicer stanujejo izven mesta, v kraju, kjer so zaposleni. Volišče bo 11. Na posamezne okraje so razdeljeni volilci sledeče: I. okraj 1901, II. okraj 1680, III. okraj 1049, IV. okraj 1329 in V. okraj 3265 volilnih upravičencev. Državnih, mestnih in uradnikov javnih ustanov je 2400.

Avstrijski pučist dr. Primer je zbežal v Maribor. Po klavernem koncu heimverovskega puča v Avstriji je vodja pučistov dr. Primer v spremstvu žene in 21letnega sina in še dveh avanturistov takoj zapustil svoje tolpe ter prispel z avtomobilom v Maribor. Za prekoračenje meje si je preiskrbel že pred izbruhom puča potni list za Jugoslavijo. Prisedši v Maribor se je javil pri pristojni oblasti ter zaprosil za pravico bivanja v državi kot politični begunec. Prvo noč je operetni pučist prebil v hotelu »Meran«, že naslednji dan pa se je preselil k svojim sorodnikom na Zrinjskega trg št. 3. Banska uprava je začasno dovolila bivanje pučistom v Mariboru, vendar pa se nahajajo pod policijskim nadzorom. Prosluli vodja avstrijskih heimverovcev bo bržčas Jugoslavijo kmalu zapustil ter se kot obozevalec Mussolinija naselil v deželi fašizma. Naknadno je prispelo v Maribor še šest drugih pučistov, ki so se nekaj dni po ponesrečenem puču skrivali ob državni meji ter nato večinoma brez dokumentov prispeli v Maribor.

Kaj naj to pomeni? Iz krogov naših čitateljev nam pišejo: V pondeljek, dne 14. septembra, se je prvič v Mariboru prodajal kruh po ceni, ki jo je določil minister za trgovino. Omenjenega dne je prinesla moja soproga pol kilograma črnega kruha iz neke pekarnice v sredini mesta. Pri

Kolinska

Naša prava Kolinska cikorijska.

tem me je opozorila na to, da je v krušni skorji vpečenih več kosov slame. Pri pogledu na ta »slamnat« kruh sem se takoj spomnil na kruh, kakršnega smo dobivali v l. 1917-18 na karte s to razliko, da je sedaj kruh slamnat samo zunaj, ne pa tudi znotraj. Ali ni bila to morda majhna demonstracija? Meni se vsiljuje ta misel! — Konzument.

Ustanovitev delavske glasbene šole v Mariboru.

Tukajšnja podružnica »Svobode« se je odločila razširiti svoj delovni program z uvedbo **glasbenega pouka**. Kakor tudi je danes glasbena naobrazba privilegij boljše situiranih slojev, hoče »Svoboda« vendar napraviti poizkus in omogočiti, da bi postala glasbena kultura lažje dostopna tudi **delavskemu razredu**. Lahko smo prepričani, da di delavska glasbena šola marsikaterega delavskega otroka, ki skriva v sebi nadarjenost za glasbo, usposobila povzpeti se v glasbeni umetnosti do pomembnega položaja. Kako dobrodošli bi bili taki ljudje našemu pokretu, nam je treba vprašati samo naše pevске zbornice, da o izšolanju do delavskega komponista niti ne govorimo. Naša »Svoboda« je torej tudi tej izobraževalni panogi posvetila potrebno pozornost. Uspeho ji je pridobiti kvalificirane učne moči (konzervatoriste), ki so pripravljeni v okviru »Svobode« podučevati glasbo proti skrajno zmernemu honorarju. Zato opozarjamo vse interese za glasbeno naobrazbo, bodisi da so otroci ali odrasli, začetniki ali že gojenci, da odpro »Svoboda« s 1. oktobrom svojo glasbeno šolo. Vsakdo, ki hoče izrabiti to priliko, naj se takoj, najkasneje pa do 30. septembra prijavi. Prijave se sprejemajo vsak torek in četrtek med 19. in 20. uro v društvenem lokalu na Slomškovem trgu št. 6-I. Mesečni prispevek bo znašal 40 do 50 Din, toraj za celih 50 odstot. pod običajnimi šolninami. Za sedaj se bo podučevalo violino, klavir in harmonijo, na željo pa se upelje še pouk za druge instrumente. — Sodruzi in sodružice, zanimajte se za lastno glasbeno naobrazbo, da bo močnejše zadonela pesem o delu.

Razglas. S 1. oktobrom 1931 stopi v veljavo nova razdelitev mesta Maribora v 3 dimnikarske ometalne okoliše. Od navedenega dne naprej bosta v vsakem okolišu smela pometati izključno ona 2 dimnikarska mojstra, katerima se je dodelil dotični okoliš, in sicer: V I. dimnikarskem ometalnem okraju: Martin Ertl in Marija Juričko; v II. dimnikarskem ometalnem okraju: Ljudevit Pucelj in Josip Racek; v III. dimnikarskem ometalnem okraju: Franjo Korajžija in Franjo Zatej. Posamezne okraje tvorijo, in sicer: I. dimnikarski ometalni okraj: Severno-zapadni del mesta, ki meji na vzhodni strani ob črto: Vrazova ulica, Jugoslovanski trg, Grajska ulica, Grajski trg, Vetrinjska ulica, Jurčičeva ulica, Gosposka ulica, državni most in sega na južni strani do Drave. II. dimnikarski ometalni okraj: Severo-vzhodni del mesta, ki meji na zapadni strani ob črto: Vrazova ulica, Jugoslovanski trg, Grajska ulica, Grajski trg, Aleksandrova cesta, Sodna ulica in sega na južni strani do Drave. III. dimnikarski ometalni okraj: Ves ostali del mestnega področja. — Gorenja razdelitev je obvezna za dimnikarske mojstre, kakor tudi za hišne posestnike.

Vinska trgatev. Sportni klub »Svobode« v Mariboru priredi v soboto, dne 19. sept., v vseh prostorih restavracije Halbwild svojo prvo vinsko trgatev z raznovrstno zabavo. Začetek ob 19. uri. Vstop prost. Za obilen obisk se priporoča veseljeni odbor.

Delavci in nameščenci jedo samo v Javni kuhinji na Slomškovem trgu št. 6.

Opozorilo staršem! Kупujte za svojo deco sedaj za šolo samo pri nas na Slomškovem trgu 6!

Študenti pri Mariboru

Grozna nesreča pri žaganju drv. Minuli četrtek je prišla pri žaganju drv Alojzija Sinkovič, ki je pobirala pod cirkularno drva, z glavo preblizu rezila in zadobila pri tem na glavi smrtonosne poškodbe. V brezupnem stanju so jo odpemili v splošno bolnico.

Zagorje ob Savi.

Ali ima član Bratovske skladnice pravico zahtevati zdravnika na dom? Dragi sodrug urednik! Ker živimo v kraju, kjer se težje pride v stik z ljudmi, ki vse vedo in znajo, te prosim, da mi sledeče pojasniš: Dne 5. avgusta t. l. ob 3. uri zjutraj je prišla žena nekega rudarja k tukajšnjemu zdravniku dr. S. Grumu, kateri je takrat nadomestoval g. dr. Zornika in ga prosila, da naj pride na dom k njenemu možu, ker mu je zelo slabo. On ji je izjavil, da ne gre. Nato ji je dal listek za bolnico. Mož ima, kot se je pozneje ugotovilo, rano v želodcu in je še danes v bolnici. (Uredništvo: Ta postopek zdravnika, če so zgornje navedbe resnične, ni pravilen, četudi je morda vedel, da bolniku ne more pomagati. Zdravnik je dolžan v vsakem slučaju in ob vsaki uri bolniku nuditi svojo pomoč. V tem slučaju pa, ker je bil ta rudar član Bratovske skladnice, je dolžnost krajevnega upravnega odbora, da takšno postopanje zdravnika preišče. Bratovska skladnica zdravniku plačuje in član Bratovske skladnice sme zahtevati od zdravnika isto pomoč, kakor jo je ta v stanu nuditi katere-mukoli privatnemu pacientu.)

Kdo ima prav? Živimo v času splošne gospodarske krize. Vsak se skuša rešiti iz nje na račun bližnjega. Tako podjetnik z znižanjem delavskih plač, obrtnik z vzdržanjem čim višjih cen, a glavna činitelja, na katerih ramena pade potem vsa teža te krize, sta duševni in ročni delavec ter kmet. Prva dva nimata dovolj zaslužka, da bi si potrebno nabavila, kmet pa je primoran, da proda svoj pridelek za vsako ceno, če hoče, da se ga iznebi. Tako se je zgodilo pri nas v Zagorju, kjer so, kakor drugod, prodajne cene mesa nesorazmerno višje kot so cene živine. Neki kmet je hotel prodati debelega prešiča, za katerega so mu mesarji ponujali največ 6—7 Din za kg žive teže. Zaklal ga je sam in je potem v neki tuji hiši sekal meso po 12 Din za kg, medtem ko je pri mesarjih po 16 Din in še več. Ko so mesarji to zvedeli, so o tem obvestili pristojne nadzorne in varnostne organe, ki so prišli na lice mesta ter napravili ovadbo zoper tistega, kateri je prevzel odgovornost za prodajo mesa, baje zato, ker kmet ne bi smel v tuji

hiši prodajati svojega blaga. Ker se danes na celi črti pobija draginja, smo zelo radovedni, kako stališče bo k temu zavzela pristojna oblast?

Zabukovca.

Pevski koncert »Svobode«. Pevski odsek »Svobode« v Zabukovci priredi v nedeljo, dne 20. septembra ob 4. uri popoldne v rudniški kantini koncert. Sodeluje tudi pevski odsek »Svobode« iz Liboj. Polovico programa izvajata oba zbora skupno.

Rečica.

Koncert pevskega zbora libojških »Svobodašev«. Pravilna zamisel in osnovna naloga naših delavskih pevskih zborov mora biti, ponesti delavsko pesem na deželo, med one mase delovnega ljudstva, ki jih je treba zbuditi iz spanja. Pesem ima gotovo to čudovito lastnost, da drami in vzbuja navdušenje in družijo ljudi v harmonično celoto. In če je kateri pevski zbor, ki to svojo nalogo pravilno razume, so to gotovo naši libojški pevci »Svobodaši«. Kar na svojo pest so se odločili obiskati nas zaspane rudarje v Hudi jami in nam s svojim obiskom dokazati, da se delavstvo v drugih krajih bolj zaveda pomena organizacije in potrebe dela na kulturnem polju, kot pa mi, ki smo vajeni samo garati in če nas tlači nevolja, zabavljati ter kvečjemu še preklinjati. Ta prvi nastop naših Libojčanov res da ni privabil kdo ve kaj poslušalcev, zato pa smo mi, ki smo se koncerta udeležili, z njim tem bolj zadovoljni. Libojčani se lahko kosajo z marsikaterim pevskim zborom, tako po številu, kot po svojem glasovnem materialu, katerega je požrtvovalni pevovodja s. Rotar s trudopolnim delom v teku let izoblikoval in izgladil. Glasovi božajo in grme, šeleste in naraščajo ter se naposled kot mogočen val razlijejo po dvorani. Zbor ima tudi soliste, ki jih je prav prijetno poslušati. Kdo bi verjel, da so to res sama delavska grla! Libojčani dokazujejo kaj zmoreda pridnost in vztrajnost. Ko smo se zvečer poslavljali od njih na kolodvoru v Laškem, so nam sodrugji zapeli še par pesmi v slovo. Ko so se razlegli prvi akordi ljubke pesmice po peronu, so poslušniki številni potniki, poslušniki gostje razvajenih ušes, ki se mude v zdravilišču. Kar na obrazih se jim je videlo, kako prijetno so bili presenečeni in ko so pevci končali, niso štedili s pohvalo. Neposredno pred odhodom so nam zapeli še delavsko pesem, ki jo je večina navzočih poslušala morda prvič v življenju, zato pa je nanje napravila tem silnejši utis: »To naša pest je, to naša čast!« »To so bili delavci, so se pogovarjali navzoči... Mi pa smo mahali dragim sodrugom v slovo z željo v srcu, da se skoro zopet vidimo.

Ali si že poravnal naročnino? Ako še ne, stori takoj svojo dolžnost!

Tudi Ti

pridobivaj naši »Delavski politiki« nove naročnike.

Merilo delavske zavednosti je delavski tisk. Zato moraš tudi Ti pridobiti »Delavski Politiki« še vsaj enega novega naročnika.

Delavec, nameščenec! pomni-ta, da Vašine interese zastopa le

delavski tisk, zato čim več naročnikov, tem večji vpliv in tem močnejši bo naš glas.

Zato na delo! V vsako delavsko stanovanje, v vsak lokal naš list — »Delavsko Politiko«.

Delavski sport.

Svoboda : ISSK Maribor. V nedeljo, dne 20. septembra, se vrši prvenstvena tekma med ISSK Maribor in delavskim sportnim klubom Svoboda v Ljubljani. Delavski sportni klub Svoboda se je placiral v podsavezno ligino tekmovanje, je v jako dobri formi in je preteklo nedeljo v Celju proti vsemu pričakovanju nenaklonjene publike igral s celjskimi Atletiki neodločno 1 : 1. ISSK Maribor se nahaja v izborni formi. Svoboda bo imela težko nalogo doseči čim boljši rezultat. Upajmo, da bodo naši požrtvovalni dečki storili vse, da po-

kažejo, da tudi delavski sport ne zaostaja za drugim. Naše delavstvo bi opozarjali, da pri tekmah igra izredno važno vlogo publika, ki lahko igralce navduši ali pa jim povzroči malodušnost. Zato je važno, da se naših tekem udeleži delavstvo v čim večjem številu. Na svidenje v nedeljo na igrišču Primorja v Ljubljani!

Plesna šola I. delavskega kolesarskega društva v Mariboru prične 1. oktobra t. l. Pouk se bo vršil kakor vsako leto tudi letos vsak četrtek in nedeljo v Gabrinovi dvorani. Prijave se sprejemajo vsakokrat pred poukom in pa v društvenem lokalu.

RAZGLAS O LICITACIJI.

Mestno načelstvo v Mariboru razpisuje za zgradbo poslopja za carinsko pošto in carinske urade na Glavnem kolodvoru v Mariboru

I. javno pisмено ponudbeno licitacijo na dan 2. oktobra 1931 ob 11. uri dop.

v sobi štev. 5 mestnega gradbenega urada v Mariboru. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravnih stroškov dobivajo med uradnimi urami istotam, soba št. 3.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša:

1. Za težaška, zidarska, železobetonska, tesarska in kamnoseška dela	Din 2,736.297.63
2. Za mizarska dela	» 439.640.80
3. Za kleparska in krovška dela	» 292.672.10
4. Za ključavničarska dela	» 191.572.75
5. Za plesarska dela	» 97.101.60
6. Za slikarska dela	» 50.334.75
7. Za tapetniška dela	» 24.825.—
8. Za električno napeljavo	» 124.216.65
9. Za plinsko napeljavo	» 133.954.40
10. Za vodovodno inštalacijo	» 183.827.—
11. Za centralno kurjavo	» 841.139.—
12. Za parketerska dela	» 273.865.20
13. Za steklarska dela	» 170.143.30

Skupaj Din 5,559.590.18

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih Novinah« in na razglasni deski mestnega načelstva mariborskega.

V Mariboru, dne 12. septembra 1931.

MESTNO NAČELSTVO MARIBORSKO.

Tivar obleke

Lastna izdelava blaga in podloge nam omogočuje nuditi

TIVAR OBLEKE

za gospode, dečke in otroke najboljše kakovosti po najnižjih cenah!

CENA OBLEK ZA GOSPODE	Din 240.— do 750.—;
ZA DEČKE:	Din 200.— do 330.—;
GAMBETA OD 11 DO 14 LET:	Din 210.— do 270.—;
MORNARSKA OBLEKA OD 3 DO 10 LET:	Din 130.— do 150.—;
OBLEKA ZA OTROKE OD 3 DO 10 LET:	Din 110.— do 270.—;
RAGLAN:	Din 650.—;
HLAČE:	Din 90.— do 180.—.

Vrsta
Tek. štev.
Prodajna
cena
Din
50
Pazite
na gornjo ceno

Obiščite naše prodajalce v Mariboru:

Jakob Lah, Glavni trg 2
in Veletrgovina

H. J. Turad, Aleksandrova c. 7

pa se bode te uverili o resničnosti naših navedb,
Prost ogled, ne da bi se sililo k nakupu!

Pazite na zaščitni znak in tvorniško ceno!

Pazite se pred ponaredbami!

Šolske torbice

aktovke, nahrbtnike, gamaše, kovčke itd. v največji izbiri in zmernih cenah nudi **Ivan Kravos**, Maribor, Aleksandrova 13

Pristopajte k zadrugi

„Delavski dom“

r. z. z o. z. v Mariboru

Pristopnina znaša 5 Din, delež 125 Din. Vsak delavec, delavka naj smatra za svojo dolžnost da bo član te delavske zadruge.

Za šolo kupujemo samo na Slomškovem trgu štev. 6.
Ljudska tiskarna Maribor.

Nalagajte svoje prihranke v Štajerski hranilnici!